

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Kubátem ve věci návrhu

navrhovatele: **Tělovýchovná jednota Spoje Praha**, IČO 005 41 991
sídlem Na Balkáně 420/25, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátkou Mgr. Petrou Šimkovou
sídlem Římská 103/12, 120 00 Praha 2

o návrhu na ustanovení opatrovníka

t a k t o :

- I. **Návrh, aby byl navrhovatelí ustanoven opatrovník Ing. T. Z., narozený xxx, trvale bytem xxx, jemuž bude uloženo, aby usiloval o řádné obnovení statutárního orgánu navrhovatele, zejména, aby ve lhůtě 3 měsíců od jmenování svolal zasedání nejvyššího orgánu navrhovatele s tím, že opatrovník je oprávněn činit za navrhovatele veškerá právní jednání, vyjma zcizování nemovitého majetku ve vlastnictví navrhovatele a spravovat jeho datovou schránku, se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

1. Navrhovatel se návrhem došlým soudu dne 27. 11. 2018 domáhá ustanovení opatrovníka v rozsahu, který je věcně obsahem výroku I. tohoto usnesení. Uvádí, že navrhovatel je v posledních letech ochromen spory o personální obsazení orgánů, které ohrožují samotnou existenci spolku. U Obvodního soudu pro Prahu 3 probíhají řízení o neplatnosti orgánů spolku, která jsou napadána původními členy spolku M. G. a A. Š. Přestože se členové navrhovatele snažili udělat vše potřebné pro to, aby rozhodnutí proběhla formálně správně, každé další rozhodnutí je vždy soudně napadáno. Obvodní soud pro Prahu 3 v řízení vedeném pod sp. zn. 19 C 619/2018 vydal dne 18. 10. 2018 předběžné opatření pod č. j. 19 C 619/2018-166 (dále též „předběžné předmětné opatření“), kterým omezil jednání statutárního orgánu navrhovatele řadou zákazů. Jmenování opatrovníka je opodstatněno potřebou hájení jeho práv, neboť jednáním v intencích předmětného předběžného opatření nejsou členové statutárního orgánu navrhovatele schopni zajistit správu nezbytnou pro přežití navrhovatele, přičemž vlastnictví pozemků a sportovní haly navrhovatelem vyžaduje permanentní údržbu v rámci běžné správy, tak i aktuálně nákladné rekonstrukce z důvodů havarijního stavu některých nemovitostí. Navrhovatelí hrozí vznik finančních škod, neboť nemůže zajistit financování plánovaných aktivit. Bude-li navrhovatel nadále ochromen v možnosti zajištění

finančních zdrojů, je vysoce pravděpodobné, že skončí ve stavu úpadku. Proti předmětnému předběžnému opatření podali členové výboru navrhovatele odvolání.

2. Na základě provedeného dokazování má soud za zjištěné tyto rozhodné skutečnosti: z úplného výpisu z obchodního nvrhovatele ze dne 12. 3. 2019 má soud za zjištěné, že navrhovatel vznikl dne 17. 5. 1990 s tím, že jeho právní formou je spolek a jeho způsob jednání zapsaný od 10. 3. 2015 dosud odpovídá jednání, dle něhož jeho jménem jedná Výbor TJ s tím, že za Výbor TJ jedná navenek společně Předseda TJ a jeden další člen výboru TJ, jakož i to, že od 15. 3. 2018 dosud je předsedou statutárního orgánu – výboru V. S. a jedním z členů výboru je od 24. 4. 2018 dosud L. Š. Z obsahu notářského zápisu sepsaného dne 15. 3. 2018 má soud za zjištěné, že funkce ve statutárním orgánu navrhovatele u V. S. a L. Š. vznikla a do obchodního rejstříku byla zapsána na základě volby proběhlé na zasedání členské konference (shromáždění delegátů) navrhovatele dne 14. 3. 2018, které je tímto notářským zápisem osvědčeno. Z obsahu předmětného předběžného opatření má soud za zjištěné, že bylo vydáno Obvodním soudem pro Prahu 3 v rámci řízení o určení neplatnosti rozhodnutí přijatých na zasedání členské konference žalované, konané dne 14. 3. 2018, s tím, že žalovanou je v tomto řízení navrhovatel a žalobci Mgr. Š. a PaedDr. G., jakož i to, že jeho obsahem je uložení povinnosti žalované (tj. navrhovatel) zdržet se ve výroku specifikovaného jednání jeho statutárního orgánu navrhovatele, kde tato povinnost je ukládána celkem 16 fyzickým osobám (V. S., M. V., J. M., J. Ř., V. C., J. M., R. M., P. C., J. Ž., P. V., V. E., V. Š., R. P., R. D., V. F. a Š. S.) tvořícím tento statutární orgán (tato jejich postavení jako členů statutárního orgánu navrhovatele má soud za zjištěné z již zmíněného výpisu z obchodního rejstříku stran navrhovatele).
3. Na základě takto zjištěných skutečností bylo ve věci možno rozhodnout. Z ostatních provedených důkazů soud již žádné rozhodné skutečnosti nezjistil (není-li v zájmu přehlednosti odůvodnění rozsudku níže u dílčích zjištění stanoveno výslovně jinak).
4. Předně je na místě poznamenat, že řízení o jmenování opatrovníka je řízením dle ust. § 85 písm. d) zákona č. 292/2013 Sb. v platném znění, o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“), které se na podkladě ust. § 2 odst. 2 písm. a) z. ř. s. řídí tímto zákonem, přičemž účastníkem tohoto řízení je ve smyslu ust. § 6 odst. 1 z. ř. s. navrhovatel, osoba, která má být jmenována opatrovníkem spolku (ta však až ode dne rozhodnutí soudu o jeho jmenování) a spolek, jestliže existuje osoba oprávněná jejím jménem nebo za ni jednat, tj. statutární orgán, výjimečně i likvidátor nebo zmocněnec, anebo (hmotněprávní) opatrovník jmenovaný soudem. Jelikož navrhovatelem je v poměrech dané věci současně i spolek, je účastníkem řízení toliko navrhovatel (obdobně viz Š., I., H., B., C., F., K., P., Š., P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, např. s. 790, mutatis mutandis).
5. Podle ust. § 165 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. v platném znění, občanského zákoníku (dále jen „o. z.“) nemá-li statutární orgán dostatečný počet členů potřebný k rozhodování, jmenuje na návrh toho, kdo osvědčí právní zájem, chybějící členy soud na dobu, než budou noví členové povoláni postupem určeným v zakladatelském právním jednání; jinak soud jmenuje právnické osobě opatrovníka, a to i bez návrhu, kdykoli se o tom při své činnosti dozví. Podle ust. § 486 odst. 1 o. z. soud jmenuje opatrovníka právnické osobě, která to potřebuje, aby mohly být spravovány její záležitosti nebo aby mohla být hájena její práva.
6. K oprávnění navrhovatele podat návrh je vzhledem ke spornosti této otázky na místě uvést, že návrh byl podán zástupcem navrhovatele na základě plné moci udělené mu dne 27. 11. 2018 předsedou výboru navrhovatele V. S. a členem výboru L. Š., plně v souladu se zápisem

v obchodním rejstříku v době jejího udělení, jakož i v době současné účinným, ve shodě s požadavky ust. § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb. v platném znění, občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s ust. § 1 odst. 3 z. ř. s..

7. Podle ust. § 121 odst. 1 o. z. proti osobě, která právně jedná důvěřujíc údajím zapsanému do veřejného rejstříku, nemá ten, jehož se zápis týká, právo namítnout, že zápis neodpovídá skutečnosti. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb. v platném znění, o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „z. o. r.“), proti osobě, která právně jedná důvěřujíc údajím zapsanému do veřejného rejstříku, nemá ten, jehož se zápis týká, právo namítnout, že zápis neodpovídá skutečnosti. Princip materiální publicity znamená, že údaje zapsané v obchodním rejstříku jsou právně relevantní vůči třetím osobám (shodně H., M., Š., I., D., J., J., M. a kol.: Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, § 8, s. 14), jakož i vůči soudu, ledaže by soudu byly známy informace o tom, že tento zápis neodpovídá skutečnosti (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12.4.20118, sp. zn. 21 Cdo 2646/2016).
8. V. S. je zapsán v obchodním rejstříku jako předseda výboru od 15.3.2018, L. Š. jako člen výboru od 24.4.2018. Jak případně uvádí navrhovatel, je-li rozhodnutí o volbě těchto osob předmětem soudního přezkumu, zda je platné či nikoliv (ust. § 258 an. o. z.), pak do doby, než bude neplatnost případně vyslovena, je třeba na toto rozhodnutí třeba hledět jako na platné (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.4.2016, sp. zn. 29 Cdo 3899/2015, nebo ze dne 19.10.2011, sp. zn. 29 Cdo 1870/2010).
9. Je přitom zřejmé, že tyto osoby byly zvoleny nikoliv dne 30. 3. 2011, jak uvedl tvrzený zástupce navrhovatele Mgr. U. (jehož účast v řízení nebyla připuštěna), ale na základě jiného právního jednání učiněného dne 14. 3. 2018 (jež je obsahem notářského zápisu ze dne 15. 3. 2018, sp. zn. NZ 833/2018, N 851/2018), aniž by vyšlo najevo, že toto rozhodnutí o volbě bylo soudem prohlášeno za neplatné. To má za důsledek, že tyto osoby jsou statutárním orgánem navrhovatele. Vyjádřeno jinými slovy, plná moc byla udělena právnímu zástupci navrhovatele osobami oprávněnými v tomto rozsahu jednat jeho jménem, protože byl návrh podán navrhovatelem účinně.
10. Návrh představuje návrh na jmenování opatrovníka zahrnutelný pod důvod dle ust. § 165 odst. 1 o. z., neboť ust. § 486 odst. 1 o. z. aktivní věcnou legitimaci navrhovatele k podání návrhu (nad rámec ust. § 165 o. z.) nezakládá, protože jeho obsahem je toliko vymezení podmínek, za nichž soud opatrovníka jmenuje v některém z případů upravených v ust. § 165 o. z., které vymezují všechny představitelné případy, v nichž může být opatrovník právnické osobě v poměrech o. z. ustanoven.
11. Absenci potřebného počtu členů statutárního orgánu dle ust. § 165 odst. 1 o. z. je třeba chápat i ve vztahu i k dílčí působnosti tohoto orgánu, která nemůže být vykonávána. Navrhovatel byl tedy k podání návrhu oprávněn, neboť v případě, kdy by zde skutečně bylo omezení práv členů statutárního orgánu navrhovatele, měl by na jeho podání právní zájem (zřejmý per se).
12. Od 1. 1. 2014 je řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí spolku podle ust. § 258 a násl. o. z. řízením nesporným, a to řízením ve statusových věcech právnických osob ve smyslu ust. § 85 písm. a) z. ř. s. (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 29 Cdo 5859/2016). Je-li statusovou věcí i vymezení působnosti orgánů obchodních korporací (ust. § 1 odst. 1, 2 zákona č. 90/2012 Sb. v platném znění, o obchodních korporacích), jakož i

rozhodování jejích orgánů (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2017, sp. zn. 29 Cdo 1104/2016), uplatní se toto posouzení i u působnosti statutárního orgánu spolku (ust. § 164 o. z.), neboť podstata tohoto posouzení je shodná. Je-li tak podáván návrh na nařízení předběžného opatření v rámci řízení o neplatnosti rozhodnutí členské konference navrhovatele (tj. orgánu spolku dle ust. § 258 o. z.), jehož předmětem je omezení působnosti členů statutárního orgánu, posuzuje se takový návrh rovněž dle z. ř. s.

13. Věcně příslušný k projednání a rozhodnutí takové věci je soud krajský (městský), dle ust. § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., nikoliv soud okresní (obvodní) což dopadá i na rozhodnutí o předběžném opatření.
14. Jestliže měla být fyzickým osobám uvedeným ve výroku předmětného předběžného opatření účinně uložena povinnost zdržet se vymezeného rozsahu působnosti statutárního orgánu navrhovatele, pak by musely tyto osoby být účastníky řízení (procesně věcně legitimovány), o čemž však obsah tohoto předběžného opatření nesvědčí (z jeho obsahu je zřejmé, že účastníky řízení byly žalobci a žalovaný, jimiž však žádný z členů statutárního orgánu nebyl). Dovožovat možnost uložení této povinnosti z ust. § 76 odst. 2 o. s. ř. členům statutárního orgánu není případné, neboť dikcí spravedlivě žádat se dle ustálených závěrů soudní praxe rozumí možnost uložit třetí osobě jen takovou povinnost, která představuje součinnost při splnění povinnosti účastníka, tj. která souvisí se splněním povinnosti uložené účastníku řízení o předběžném opatření. Například v případě uložení povinnosti účastníku nenakládat s finančními prostředky na účtu u peněžního ústavu je možno uložit peněžnímu ústavu nevyplácet peněžní prostředky na účtu nebo jinak s nimi nakládat dle pokynů účastníka jako majitele účtu, nebo v případě uložení povinnosti účastníku nenakládat s určitou pohledávkou je možno uložit dlužníku účastníka neposkytovat věřiteli (dalšímu účastníku) plnění na úhradu pohledávky, popřípadě složit plnění do úschovy soudu apod. (srov. Svoboda K., Smolík P., Levý J., Šínová R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017 marg. č. 76 4, nebo Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009 marg. č. 76 1). O žádné plnění součinnosti v tomto ohledu zjevně nejde.
15. Z úpravy ust. § 12 z. ř. s. je namístě ve spojení s ust. § 1 odst. 3 z. ř. s. dovodit, že na vymezení účastenství v řízení o předmětném předběžném opatření se použije ust. § 74 odst. 2 o. s. ř., dle něhož, účastníky řízení jsou navrhovatel a ti, kteří by jimi byly, kdyby šlo o věc samu. Účastenství pro věc samu je vymezeno v ust. § 6 odst. 1 z. ř. s., dle něhož v řízení, které může být zahájeno i bez návrhu, je účastníkem řízení navrhovatel a ten, o jehož právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno.
16. Třebaže ust. § 165 odst. 1 o. z. předpokládá, že řízení na jeho podkladě je možné zahájit primárně na návrh, vztah obou odstavců ustanovení § 6 z. ř. s. je nutné považovat za vztah obecné (§ 6 odst. 1 z. ř. s.) a zvláštní (§ 6 odst. 2 z. ř. s.) úpravy, jíž se účastenství poměřuje bez ohledu na to, zda lze řízení zahájit na návrh či bez návrhu. Stanoví-li zákon okruh účastníků řízení výslovně, určí se okruh účastníků v souladu s ust. § 6 odst. 2 z. ř. s. podle takového výslovného pravidla (a to i v případě, že tato řízení lze zahájit i bez návrhu). Definice obsažená v ust. § 6 odst. 1 z. ř. s. se uplatní tehdy, chybí-li výslovná úprava, a to bez ohledu na to, zda lze dané řízení zahájit i bez návrhu nebo jenom na návrh (srov. Lavický, P. § 6 in Lavický, P. a kol. Zákon o zvláštních řízeních soudních: praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 31; k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2018, sp. zn. 27 Cdo 1875/2018). Pokud tak měla být povinnost ukládaná předmětným předběžným opatřením účinně uložena i členům statutárního orgánu navrhovatele, přičemž šlo o povinnost

bezprostředně co do důsledků dopadající do jejich práv a povinností, je zřejmé, že tito členové statutárního orgánu by musely být rovněž účastníky řízení návrhu na vydání předběžného opatření (ust. § 74 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 6 odst. 1 a ust. § 1 odst. 3 z. ř. s.). Pokud s nimi soud nejednal, není vydané předmětné předběžné opatření ve vztahu k těmto členům statutárního orgánu vykonatelné a ani závazné, protože tyto osoby mohou navrhovatele zastupovat v neomezeném rozsahu jako jeho statutární orgán tak, jak je zapsáno v obchodním rejstříku.

17. Pak ovšem není důvodu pro to, aby byl navrhovatel ustanovován opatrovník, což ani není možné, resp. hmotněprávně opodstatněné, má-li navrhovatel ustavený statutární orgán, jehož působnost není omezena (ust. § 165 odst. 1 o. z.).

18. Jestliže navrhovatel tvrdí, že těmto fyzickým osobám bylo následně předmětné předběžné opatření soudem doručeno s tím, že proti němu podaly odvolání, pak lze připustit, že se účastníky tohoto řízení staly. S ohledem na výše vysvětlené závěry, z nichž je zřejmé, že předmětné předběžné opatření bylo vydáno věcně nepřislušným soudem, lze zcela opodstatněně předpokládat jeho zrušení v odvolacím řízení (pro absenci jedné z podmínek řízení) bez zbytečného odkladu (což je zřejmé z povahy rozhodnutí jako rozhodnutí o předběžném opatření, jež je projednáváno přednostně; což je skutečnost soudu známá z úřední činnosti dle ust. § 121 o. s. ř.), což bude mít za důsledek to, že činnost statutárního orgánu navrhovatele nebude rovněž nijak omezena. Ani v tomto případě proto návrh nemohl být podán důvodně (blíže viz bod 20. odůvodnění).

19. Návrh by však nemohl být opodstatněný ani v případě, kdy by předmětné předběžné opatření bylo závazné a nezměnitelné (tj. pravomocné), jakož i vykonatelné pro členy statutárního orgánu navrhovatele.

20. Soudní praxe je ustálena v závěrech, dle kterých, při výkladu ust. § 165 odst. 2 o. z. je nezbytné mít na zřeteli, že jmenování opatrovníka představuje zásah soudu do vnitřních poměrů právnické osoby, který je krajním řešením (ultima ratio), k němuž je na místě přikročit až tehdy, není-li možné důsledky rozporu mezi zájmy člena statutárního orgánu a právnické osoby překlenout jinak (zůstala-li by jinak právnická osoba bez zástupce oprávněného za ni právně jednat; k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4384/2015 nebo Šuk, P., Ingerence soudů do vnitřních poměrů obchodních korporací, Bulletin advokacie 11/2017, s. 21 an.). Tento závěr o možnosti zásahu soudu jako krajního řešení se přeneseně uplatní i v případě jmenování opatrovníka dle ust. § 165 odst. 1 o. z., neboť zde není žádného důvodu pro odlišné posouzení, což znamená, že pokud je možné v poměrech posuzované věci omezení působnosti statutárního orgánu odstranit jiným způsobem, má tento postup zásadně přednost.

21. Vyjádřeno konkrétněji, pokud má navrhovatel za to, že omezení stanovené předmětným předběžným opatřením je neadekvátně rozsáhlé (což by bylo případné uvažovat především v situaci, kdy by vydání předmětného předběžného opatření nebylo stíženo žádnou procesní vadou opodstatňujícího jeho zrušení), bylo by namísto, aby se domáhal jeho změny tak, aby rozsah jím uložených povinností neadekvátně neomezoval navrhovatele způsobem, který tvrdí (tj. zrušení předběžného opatření v odpovídajícím rozsahu dle ust. § 77 odst. 2 o. s. ř., arg. a maiore ad minus). A to oproti podání návrhu na jmenování opatrovníka soudem tak, jak je posuzován v tomto řízení, což je postup, který v důsledku vede k obcházení obsahu tohoto předběžného opatření. Takto dovození posouzení je v souladu se zásadou ultima ratio tak, jak byla vysvětlena výše, přičemž jde obecně o řešení rychlejší a efektivnější.

22. Shrnutí, pokud má návrhovač uvedené právní možnosti, vedoucí ke zrušení předmětného předběžného opatření, popř. k omezení jeho rozsahu, je povinen těchto možností využít.
23. Účelem institutu opatrovníka není řešení sporů mezi společníky, včetně toho, že by soud v důsledku nahrazoval jejich právo statutární orgán si zvolit, a namísto toho by jmenoval opatrovníka (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 29 Cdo 3899/2015 nebo Šuk, P., Ingerence soudů do vnitřních poměrů obchodních korporací, Bulletin advokacie 11/2017, s. 21 an.). Pokud bude při volbě statutárního orgánu postupováno v souladu se zákonem, pak návrhovač nemusí být obavu, že takové rozhodnutí bude následně posouzeno soudem jako neplatné.
24. Návrh byl proto zamítnut, neboť není dán důvod pro jmenování opatrovníka návrhovači z důvodu omezení působnosti členů jeho statutárního orgánu v důsledku vydání předběžného opatření Obvodním soudem pro Prahu 3 dne 18. 10. 2018 pod č. j. 19 C 619/2018-166 a ani z důvodů jiných.
25. Výrok o nákladech řízení je opodstatněn ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., a contrario, ve spojení s ust. § 1 odst. 3 z. ř. s., neboť žádnému z účastníků náklady řízení nevznikly, tedy ani osobě, jež měla být jmenována opatrovníkem a která by se účastníkem řízení stala až k okamžiku vydání vyhovujícího rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 13. března 2019

JUDr. Ondřej Kubát, v.r.
samosoudce